

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXV, broj 38

24. rujna 2015.

cijena 200 Ft

Zákány - ilegalni migranti na hrvatsko-mađarskoj zelenoj granici, 21. rujna

Foto: MTI

Dan sela u Semelju

7. stranica

„Europa za građane“

11. stranica

Susret tamburaša

14. stranica

Komentar

„Vrh ledenjaka“

Cijelu je Europu zahvatila izbjeglička problematika, veliki val dolaska ljudi u europske zemlje golem je problem za sve europske države. Dolazak sve većih masa ljudi izaziva napetost i među žiteljima država primatelja, a i među imigrantima, naime moraju, iako nakratko, trpjeti jedni druge u izvanrednim životnim okolnostima, promet teče otežano, na raznim javnim mjestima zadržava se mnoštvo ljudi... Nažalost, razna glasila, medije, internetski portali čak i uveličaju i naglašuju napetost, na taj način stvarajući još veću napetost i strah među običnim ljudima, što uzrokuje i mržnju prema izbjeglicama. Prošlo je već više mjeseci otkako je započeo tijek migracije, selidbe, dolazak izbjeglica, međutim nitko nije se ozbiljno pozabavio problemom sve dok se osobno nije suočio s njime, ni državne vlasti raznih europskih zemalja, a ni Europska zajednica. Možda su mnogi mislili da taj problem neće zahvatiti njihovu zemlju, a za susjedne zemlje nitko nije mario. Pojedine su države pojedinačno i postupale, svaka po svom razmišljanju pokušala pronaći rješenje, neki su zatvarali i štitili granicu, neki su puštali izbjeglice bez registracije samo da napuste njihovu zemlju, međutim postupno će svakome biti jasno da nijedna država neće moći pojedinačno riješiti problematiku. Razmišljajući kao laik, po svom iskustvu, iz bilo kakvog velikog problema izaći se može jedino tako da se ustanove uzroci nastanka problema, a zatim se pronađe rješenje na koji se način on može riješiti, možda ugledajući se na one koji su se već suočili s takvom teškoćom, a zatim stvoriti strategiju za njegovo rješavanje u što skorijem roku.

Izbjeglički val koji dopire do Europe papa Franjo nazvao je „vrhom ledenjaka“. „Gledamo te izbjeglice, te jadne ljude koji bježe od rata i gladi. No u korijenu je uzrok: zao i nepravedan društveno-gospodarski sustav. Gdje vlada glad, tamo je potrebno stvarati mogućnosti za zaposlenje i ulagati.“ A koliko ima pravo Sveti Otac, dokažu podatci prema kojima na svijetu je 842 milijuna ljudi gladno, pothranjeno živi ili nema osiguranu prehranu, premda se svake godine u svijetu baci ili propadne 1,3 milijarde metričkih tona hrane, tj. trećina ukupne proizvodnje. Je li o tome itko ozbiljno razmišlja u današnjemu svijetu kada živimo u duhu materijalizma. Veći dio čovječanstva postao je žrtvom svoje vlastite pohlepe, za uvijek više imati, za neograničeno trošiti i uživati život. U većini država i politika je svedena na to, na vlast dospijevaju ljudi koji obećavaju rast, veću potrošnju, veće blagostanje i ugodnosti. Izbjeglička je kriza i neka vrsta preispitivanja naše humanosti, nesebičnosti, solidarnosti, moralnosti. Mogu li ljudi potisnuti svoju sebičnost, pohlepu, zavist i druge loše navike kada su odrasli u takvom društvu u kojem su materijalna dobra u prvome planu ili trebaju doživjeti strašne trenutke rata, nepogoda da bi shvatili sveopće vrijednosti ljudskoga bića? Djelatna solidarnost, unošenje moralnosti, poštenja i odgovornosti u svekoliki društveni život jedino je rješenje za uklanjanje kriznih stanja, pa tako i izbjegličke krize. Papa Franjo reče i to da je odbijanje izbjeglica ravno ratnome zločinu i da se ljudsko dostojanstvo uvijek mora poštivati.

Beta

Glasnikov tjedan

Izbjegličko-migrantska kriza, koja je svoj vrhunac na mađarsko-srpskim, srpsko-mađarskim te mađarsko-hrvatskim i hrvatsko-mađarskim graničnim prijelazima doživjela prošloga tjedna, izazvala je krizu pa i teške riječi u političkoj komunikaciji dviju susjednih i prijateljskih država Mađarske i Republike Hrvatske. Dok mađarska vlada svoju ulogu vidi kao branika europskih i mađarskih kršćanskih i civilizacijskih vrijednosti, Republika Hrvatska u priljevu migranata svoju ulogu

jače hrvatske oporbene stranke, kazao da su na najnižoj mogućoj razini. Prošli je tjedan pokazao kako je komunikacija dobro u krizi. Problem s vlakovima punim izbjeglica, hrvatski policajci na mađarskom teritoriju, navodno naoružani., optužbe Mađarske kako Hrvatska migrante organizirano upućuje na mađarsku granicu... Mađarski ministar vanjskih poslova 18.

rujna reče: «Mađarska zasad ne razgovara s Hrvatskom. I prije negoli je izbjeglički val krenuo, mađarsko-hrvatski politički odnosi pali su na nisku razinu i ne vidim nikakvu potrebu za razgovorima bilo koje vrste prije parlamentarnih izbora.» Ministar unutarnjih poslova Republike Hrvatske 20. rujna kazao je: Nikakvi zidovi, nikakva sila nisu uspjeli zaustaviti ovu poplavu koja je u krajnjem slučaju dolazila

Dok mađarska vlada svoju ulogu vidi kao branika europskih i mađarskih kršćanskih i civilizacijskih vrijednosti, Republika Hrvatska u priljevu migranata svoju ulogu vidi u omogućivanju njima nesmetanoga puta prema cilju, zemljama blagostanja u Europskoj uniji.

prema Hrvatskoj. To je poruka i svima onima koji su govorili da se nešto može riješiti s vojnicima, a pritom s druge strane kažu 'to će biti vojnici bez puške'. Budimo realni, svi oni koji razmišljaju kao Orbán – gospodin Karamarko, gospodin Vulin, to vam je ista ekipa, to su njihova rješenja, oni bi to rješavali tako da upotrebljavaju silu navodno bez sile. Podsjetimo da je Mađarska nakon zatvaranja granice prema Srbiji postavila bodljikavu žicu duž 41 kilometra granice s Hrvatskom, i pojačala nadzor granice.

Mađarski veleposlanik u Zagrebu, 22. rujna uputio je prosvjednu notu hrvatskomu Ministarstvu vanjskih i europskih poslova. Učinio je to prema nalogu šefa mađarske diplomacije Pétera Szijjártóa. Nota je upućena zbog ponude Hrvatske kako će ponovno otvoriti granični prijelaz Bajakovo sa Srbijom ako srbijanske vlasti usmjere izbjeglice prema Mađarskoj.

prema Hrvatskoj. To je poruka i svima onima koji su govorili da se nešto može riješiti s vojnicima, a pritom s druge strane kažu 'to će biti vojnici bez puške'. Budimo realni, svi oni koji razmišljaju kao Orbán – gospodin Karamarko, gospodin Vulin, to vam je ista ekipa, to su njihova rješenja, oni bi to rješavali tako da upotrebljavaju silu navodno bez sile. Podsjetimo da je Mađarska nakon zatvaranja granice prema Srbiji postavila bodljikavu žicu duž 41 kilometra granice s Hrvatskom, i pojačala nadzor granice.

Mađarski veleposlanik u Zagrebu, 22. rujna uputio je prosvjednu notu hrvatskomu Ministarstvu vanjskih i europskih poslova. Učinio je to prema nalogu šefa mađarske diplomacije Pétera Szijjártóa. Nota je upućena zbog ponude Hrvatske kako će ponovno otvoriti granični prijelaz Bajakovo sa Srbijom ako srbijanske vlasti usmjere izbjeglice prema Mađarskoj.

Branka Pavić Blažetin

Novi poticaji

Hrvatska samouprava sela Kukinja održavatelj Umjetničke škole Baranja

Kukinjska Hrvatska samouprava preuzela je u održavanje Umjetničku školu Baranja, s nadnevkom od 1. rujna 2015. godine. Narečena Škola utemeljena je 2002. godine i njezin dosadašnji održavatelj od utemeljenja do danas bila je Kulturna udruga Baranja, čiji je predsjednik Mišo Šarošac. Sporazum o predaji Škole na održavanje kukinjskoj Hrvatskoj samoupravi potpisali su 27. svibnja, i to u ime Kulturne udruge Baranja njezin predsjednik Mišo Šarošac, a u ime Hrvatske samouprave sela Kukinja njezina predsjednica Mirjana Grišnik.

Sjedište je Umjetničke škole (nižega stupnja) Baranja u pečuškoj Ulici Lyceum na broju 7. Taj je prostor Kulturna udruga Baranja dobila na dugotrajno korištenje od grada Pečuha početkom kalendarske godine 2015. Oronulu dvokatnicu, 300 metara četvornih prostora Udruga je obnovila i prilagodila potrebama i Udruge i spomenute Škole koja iznajmljuje taj prostor za svoje potrebe od spomenute Udruge.

Umjetnička škola Baranja nastavu u novoj školskoj godini, jednako kao i u prošloj, provodi temeljem ugovora u takvim školskim središtima; Hrvatskom školskom centru Miroslava Krležu (gdje je do 1. rujna bilo njeno sjedište), u katoljskom domu kulture, u pečuškome Njemačkom školskom središtu, u Mečki (Magyarmecske), u starinskoj, fočkoj, lukoviškoj i martinačkoj osnovnoj školi. U prošloj školskoj godini nastavu je pohađalo, prosječno četiri sata tjedno (ovisno o stupnju obrazovanja, dva sata, od četiri do šest sati) 360-ak učenika, a ove će se godine njihov broj približiti brojcima od 500 učenika. Radi se po prihvatelnom pedagoškom planu i programu, po pravovaljanim zakonskim odredbama za ovakav tip škola. Stečena znanja ostaju za cijeli život, a učenicima koji školovanje namjeravaju nastaviti u umjetničkom smjeru obrazovanja stečena znanja dobri su temelji. Ugovorom s najmodavcima prostora za školsku godinu 2015./16. osigurani su odnosi: ugovor o besplatnom najmu prostorija škola je sklopila s Cisztercita Rend Pannonhalma, samoupravama naselja Katolja, Mečke, Starina, Foka, Lukovišća i Martinaca. Ugovor o najmu sklopila je s Kulturnom udrugom Baranja, Hrvatskom i Njemačkom državnim samoupravom.

Tim oblikom održavanja Umjetnička škola Baranja temeljem zakona, budući da je njezin održavatelj narodnosna samouprava, ostvarila je pravo na dodatnu potporu za djelovanje po učeniku od 160 000 tisuća forinti (na osnovi zakonske odredbe iz 2014. godine), čime će se znatno povećati i proračun škole koji je u 2014./15. godini iznosio 24 milijuna forinti, kažu mi ravnatelj škole Balázs Rónai, predsjednica kukinjske Hrvatske samouprave Mirjana Grišnik i jedan od djelatnika škole, umjetnički voditelj Kulturne udruge Baranja Đuro Jerant. Dodaju kako su 70 % polaznika hrvatskog podrijetla.

Napomenimo da je u proljeće 2014. godine Škola predala molbu za održavanje Hrvatskoj državnoj samoupravi, a početkom 2015. Hrvatskoj samoupravi Baranjske županije. Kako kaže vodstvo Škole, ni od jednih ni od drugih nikakvih odgovora nisu dobili ni pismenih ni usmenih. Krenuli su dalje i našli partnera u Hrvatskoj samoupravi sela Kukinja, čiji su zastupnici Mirjana Grišnik, Milica Klaić Tarađija i Ivo Grišnik izglasovali namjeru preuzimanja Škole u svoje održavanje, te su napravljene sve potrebne pravne radnje koje su uspješno privedene kraju.

Javni zadatak koji obavlja Hrvatska samouprava sela Kukinja

preko Škole koju je preuzela u održavanje određen je temeljem Zakona o javnom obrazovanju CXC iz 2011. godine, po čemu je umjetničko obrazovanje nižega stupnja, kroz osnovnu djelatnost očuvanja, učenja, prikazivanja mađarskih, hrvatskih, njemačkih narodnih plesova i narodne glazbe te podučavanje hrvatske narodne glazbe.

Za ravnatelja Škole Hrvatska samouprava sela Kukinja imenovala je na godinu dana dosadašnjeg ravnatelja Škole Balázs Rónaija. Obrazovanje se odvija kroz 12 godina, pripremno obrazovanje dvije godine, osnovno obrazovanje šest godina, i daljnje usavršavanje četiri godine. Svi djelatnici imaju potrebnu stručnu spremu, uz ravnatelja, tu je troje djelatnika sa spremom pedagoga narodnoga plesa i jedan djelatnik sa spremom pedagoga narodne glazbe, uz dva administrativna djelatnika: tajnik, garderobijer.

Mi smo već do 1. svibnja 2015., na osnovi zakona, predali molbu nadležnom ministarstvu o promjeni održavatelja Umjetničke škole Baranja. Cilj nam je imati ustanovu u svom održavanju, što sada imamo, čime možemo ostvarivati mogućnosti daljnje potpore, pomoći školi..., kaže predsjednica Mirjana Grišnik. Mislim kako smo na pravom putu i kako smo našli partnera u Umjetničkoj školi Baranja, a oni u kukinjskoj Hrvatskoj samoupravi, zaključuje Grišnik.

Moji sugovornici smatraju kako škola ima velike mogućnosti razvoja i svijetlu budućnost. Najveći je problem nedostatak stručnih pedagoga, iz narodnoga plesa i narodne glazbe. Da sada mogu zaposliti pedagoge sa strukom, mogli bi znatno povećati broj učenika, govore o brojcima više od sto učenika. Naglašavaju da do sada nije bilo primjera kako jedna umjetnička škola čiji je održavatelj bila civilna udruga prelazi u održavanje narodnosne samouprave, točnije proračunskog tijela. Koraci su to koje će vjerojatno slijediti i drugi.

Učenici koji pohađaju Umjetničku školu Baranja, kao i u svim ostalim školama istoga tipa, plaćaju školarinu od 9500 forinti po polugodištu. Budući da školu pohađa veliki broj učenika iz nerazvijenih područja, oko 60 posto, mnogi su učenici oslobođeni plaćanja školarine, zakonskom normom, čime je i proračun siromašniji za oko četiri milijuna forinti. Bilo bi dobro kada bi se i zakonski taj problem riješio i na neki način nadoknadio gubitak koji nastaje primjenom odredbe o oslobađanju od školarine. Sada je spomenuta Umjetnička škola u provedbi TAMOP programa Razvoj inovativnih škola, kojim je natječajem dobila sredstva u vrijednosti od 11 milijuna 400 000 tisuća forinti. Tako je početkom ljeta u sklopu niza programa i aktivnosti narečenoga programa ustrojen i jednodnevni ljetni tabor za učenike Škole.

Branka Pavić Blažetin

ÁSZ pronašao nepravilnosti u gospodarenju kod većega broja državnih narodnosnih samouprava

Budimpešta, 17. rujna 2015., četvrtak (MTI) – Državni ured za reviziju (ÁSZ) pronašao je nepravilnosti u gospodarenju kod grčke, armenske, ukrajinske i romske narodnosne državne samouprave; njihovi predsjednici u roku od 30 dana dužni su sastaviti provedbeni plan. ÁSZ je kao dio općeg nadzora, kod četiri samouprave pregledao unutarnji nadzorni sustav, financijsko i imovinsko upravljanje prvih polugodišta, od 2010. do 2014. godine, što je također učinjeno i kod 13 državnih narodnosnih samouprava.

Revizija je ustanovila kako financijsko i imovinsko upravljanje Romske državne samouprave odnosno njezin unutarnji nadzorni sustav i njegova provedba samo su djelomično u suglasnosti sa zakonskim propisima. Revizija je ustanovila propuste pri korištenju i obračunu dobivenih potpora iz posebne proračunske stavke državnoga proračuna, odnosno pri raspisivanju samoupravnih natječaja, i u nadzoru njihova obračunskog sustava te sustava korištenja. O potporama za djelovanje, odnosno o njihovu korištenju nije se vodio poseban popis.

O potpori za djelovanje odnosno o tome na što je utrošeno 2011. – 2012. godine nije se vodio poseban popis sukladno zakonskim propisima, te izvješće o korištenju potpore 2013. godine nije sastavljeno prema propisima – navodi se u izvješću. Prema pravnoj regulativi ostale tri samouprave također su dužne sastaviti provedbeni plan. Pri reviziji Grčke državne samouprave u Mađarskoj, među inim ustanovljeno je kako propisi i djelovanje unutarnjega nadzornog sustava općenito nisu bili sukladni, a financijsko djelovanje i imovinsko gospodarenje općenito nisu bili sukladni pravnim propisima. O reviziji Armenske državne samouprave navodi se: financijsko djelovanje i imovinsko gospodarenje samo djelomično odgovaraju pravnim propisima, a imovinsko gospodarenje nije sukladno s time.

Pri reviziji Ukrajinske državne samouprave ustanovili su kako financijsko djelovanje i imovinsko gospodarenje samo djelomično odgovaraju pravnim propisima, a propisi unutarnjega nadzornog sustava i imovinsko gospodarenje općenito nisu bili pravilni. ÁSZ je prije tjedan dana, 10. rujna, objavio revizijsko izvješće o gospodarenju Slovačke, Hrvatske, Srpske i Slovenske državne narodnosne samouprave, kod kojih su ustanovljeni manji propusti. László Domokos, predsjednik ÁSZ-a, tada je izjavio kako gospodarenje 13 državnih samouprava u proteklih 25 godina kao zasebnu temu nitko nije provjeravao, stoga je trebalo 2013. godine pokrenuti revizije.

Novo financijsko razdoblje u mađarsko-hrvatskoj suradnji

U prekograničnoj suradnji Hrvatske i Mađarske završeno je jedno financijsko sedmogodišnje razdoblje, a nakon ostvarenih 169 projekata, ravnopravno s obje strane granice, vrijednih pedesetak milijuna eura, sada kreće novo razdoblje koje nudi 63 milijuna eura. Kako se upravo Međimurje pokazalo kao predvodnik u privlačenju sredstava te ostvarenju projekata, u čakovečkom Centru za kulturu održana je velika konferencija Programa prekogranične suradnje Mađarska – Hrvatska 2014. – 2020., čime je predstavljena ova EU financijska perspektiva. Konferencijom u Međimurju ujedno je proslavljen četvrti Dan europske suradnje, a naglašeno je kako je novi Interreg V-A Program suradnje Mađarska – Hrvatska u tijeku odobrenja kod Europske komisije.

Program prekogranične suradnje Mađarska – Hrvatska 2014. – 2020.

O novim prekograničnim mogućnostima govorili su Helga Bubanović Devčić, pomoćnica ministra u Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova Europske unije, iz ureda mađarskog premijera Zsigmond Perényi, zamjenik državnog tajnika i voditelj upravljačkog tijela Programa, zatim mađarski veleposlanik u Zagrebu József Magyar, jednako kao i veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti Gordan Grlić Radman. Sudionicima konferencije obratili su se i Lena Andersson Pench, direktorica u Glavnoj upravi za regionalnu i urbanu politiku, kao visoka predstavnica Europske komisije, a u ime domaćina Matija Posavec, župan Međimurske županije, te Stjepan Kovač, čakovečki gradonačelnik, uz nazočnost generalne konzulice Republike Hrvatske u Pečuhu Vesne Haluga i ostalih visokih dužnosnika Hrvatske i Mađarske.

„U novom nam je razdoblju na raspolaganju do 65 milijuna eura. Iako je puno toga iz nas, još mnogo tek moramo napraviti. Važno je da na samom početku, sada već puni iskustva s ovim programom, vidimo

koje su nam prepreke na putu te pritom nađemo način kako ih riješiti. Zajedničkim djelovanjem na mjesnoj razini možemo riješiti ne samo mjesne i regionalne nego i neke europske probleme, u to ne sumnjam“, rekla je predstavnik EK, a zamjenik državnog tajnika objasnio kako na odgovor na pitanje što je EU, a što integracija, odgovara u jednoj riječi – Interreg. „Ukratko, to je prekogranična suradnja. Ovaj naš način i model po kojem smo dosad radili, upravo je način na koji bi Europska unija trebala funkcionirati, istaknuti prioritete i učvrstiti suradnju za zajednički razvitak“, dodao je. Ova je godina posebna jer se diljem Europe slavi 25 godina Interrega (Europske teritorijalne/prekogranične suradnje).

„U Međimurju zapravo obilježavamo kraj jedne uspješne etape koja je tijekom godina povezala dva naroda, koji su 800 godina živjeli u zajedničkoj državi. Dokazali smo da i nakon tog razdoblja nismo zaboravili na jedinstvo, veže nas zajednička povijest, ali i bogata suradnja nakon okončanja programa te usudet pokretanja novoga“, u svom je govoru rekao mađarski

veleposlanik, a veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti nadovezao se mišlju kako nikako nije slučajno da je domaćin odličan mikroprimjer cijeloj Europi kako treba raditi. „Međimurje i Čakovec simbol su baštine, kulture i povijesti koju dijelimo, posebice sada kada su nestale granice te se ograničilo njihovo značenje. Današnjim okupljanjem dokazujemo da više ne postoje barijere, vrijeme je da gradimo mostove i prijelaze, za što bolju povezanost“, naglasio je. Prema riječima pomoćnice ministra velike su dobrobiti ovakvih programa, ne samo u financijskom smislu nego i zbog činjenice kako su to projekti koji oplemenjuju zajednice vidljivim projektima.

„To je upravo njihova najveća vrijednost, dokaz da smo postigli rezultate iako nije bilo lako. No to više, uza spremnost na kompromis, suradnju i zajedničko uvažanje na svim razinama, rezultati su bolji i više vrijede, pri čemu moramo pohvaliti i rad upravljačkog tijela i zajedničkoga tehničkoga tajništva“, dodala je. Čakovečki gradonačelnik u svom je govoru istaknuo kako je sjever tijekom ulaska u EU bio predvodnik konkretnoga planiranja i financiranja. „U to su nas vrijeme naučili pisanju i provođenju projekata, a dobivenim sredstvima napravili smo mnogo za rast naših sredina, čime smo u nacionalnom vrhu po privlačnosti sredstava.“

Međimurci znaju kako iskoristiti europska sredstva za razvoj svoga kraja.

U sedmogodišnjem razdoblju program je obuhvatio četiri županije, od čega se samo u Međimurskoj županiji s partnerima provelo 50 projekata ukupne vrijednosti pet milijuna eura. Naglasio je to međimurski župan, nakon odrađenog uvodnog dijela na mađarskom jeziku, na zadovoljstvo velikoga broja nazočnih. „To je samo dokaz da ni jezik, koliko god bio kompliciran, ne mora biti prepreka, ne kada

postoji volja, nakana i šansa. Upravo je šansa i ova današnja konferencija u kojoj zatvaramo jedno i otvaramo novo razdoblje, za koje smo spremni jer nam nudi više sredstava, iskustva i znanja. Vjerujem da ćemo svi zajedno najbolje znati kako privući sredstva, kako pomoći svome kraju te kako u konačnici razvijati regije čijim se razvojem zapravo razvijaju države“, objasnio je Posavec te naglasio kako samo oni koji imaju dobre projekte poradi razvijanja dobrosusjedskih odnosa mogu primijeniti i dobiti sredstva.

„Želimo razvijati pogranični prostor, tako smo prije samo dva tjedna otvarali Hrvatski dom u Serdahelu, u Pečuhu imamo generalnu konzulicu koja se uistinu brine za hrvatsku manjinu u Mađarskoj, a kako imamo osam mjesta u pograničnom području koja okupljaju pretežno hrvatsko stanovništvo, moramo im ovakvim programima pokazati da nisu zaboravljeni, to radimo radi njih“, rekao je. Prilikom cjelodnevnice konferencije dogovoreni su i dugoročniji planovi, kao izgradnje mostova i cesta kao nužnost u povezivanju. Budući da je dosadašnji okvir bio iznimno dobro iskorišten, dvije zemlje imaju čvrst temelj za gospodarsku suradnju, što dokazuje i 30-postotni porast trgovinske razmjene na zemaljskoj razini u prvih pet mjeseci ove godine.

([www.http://medjimurskazuhanija.hr](http://medjimurskazuhanija.hr))

SALANTA – Dana 26. rujna djelatnici i djeca salantskoga dječjeg hrvatskog narodnog vrtića svečanim programom obilježavaju 40. obljetnicu djelovanja vrtića, koji je danas u održavanju mjesne samouprave sela Salante. U spomenutom vrtiću odgoj se odvija i na hrvatskom jeziku, a pohađaju ga svi njegovi polaznici.

BEČ, BARČA – Kako je Medijski centar Croatica izvijestila Anica Popović Biczak, predsjednica barčanskoga KUD-a Podravina, 27. rujna KUD putuje u Beč gdje će se predstaviti cjelovečernjim programom uz pratnju Orkestra Vizin. KUD „Podravina“ nasupit će na tradicionalnom „Hrvatskom kiritofu u Beču“, u tzv. „Pemskom Prateru“.

PEČUH – Dana 27. rujna, s početkom u 19 u Gradskoj četvrti Zsolnay, u prostorijama Pécsi Galérije održava se redovita mjesečna plesačnica Orkestra Vizin.

PEČUH – U sklopu programa Zenepárbaj koji se 28. rujna priređuje na pečuškom Šetalistu (Sétatér) nastupaju i polaznici ovogodišnje Ljetne tamburaške škole koju organizira Kulturna udruga.

VLAŠIĆI – Sukladno Odredbama Pravilnika o organizaciji i djelovanju Hrvatske državne samouprave, predsjednik HDS-ove Skupštine Ivan Gugan, sazivao je sjednicu Skupštine koja će biti održana 26. rujna 2015. godine u 10 sati u **Kulturno-prosvjetnom centru i odmaralištu Hrvata u Mađarskoj u Vlašićima na otoku Pagu** (Vlašići, Svetog Jeronima 7).

Za sastanak je predložio ovaj dnevni red:

- 1) Predsjednikovo izvješće o radu između dviju sjednica Skupštine, izvješće o izvršenju odluka kojima je rok istekao, izvješće o odlukama za koje je bio ovlašten predsjednik. Referent: Ivan Gugan, predsjednik.
 - 2) Izmjene i dopune Proračuna HDS-a, ureda i ustanova za 2015. godinu. Referent: Ivan Gugan, predsjednik.
 - 3) Izmjene i dopune Pravilnika o sufinanciranju županijskih udruženja hrvatskih samouprava. Referent: Ivan Gugan, predsjednik.
 - 4) Obavijest o pripremama utemeljenja hrvatske ustanove u Bačko-kiškunskoj županiji. Referent: Ivan Gugan, predsjednik.
 - 5) Obavijest o utemeljenju Hrvatskoga kulturnog i športskog centra «Josip Gujaš Đuretina». Referent: Ivan Gugan, predsjednik.
 - 6) Obavijest o utemeljenju Hrvatskoga kulturno-prosvjetnog zavoda «Stipan Blažetin». Referent: Ivan Gugan, predsjednik.
 - 7) Rasprava o izboru tvrtke za izradbu plana obnove zgrade hrvatskoga školskog središta u Sambotelu. Referent: Ivan Gugan, predsjednik.
 - 8) Imenovanje povjerenika Hrvatske državne samouprave za pripreme utemeljenja hrvatskoga školskog centra u Sambotelu. Referent: Ivan Gugan, predsjednik.
 - 9) Rasprava o izvješću Državnog ureda za reviziju „Jelentés az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzéséről – Országos Horvát Önkormányzat“. Referent: Ivan Gugan, predsjednik.
 - 10) Rasprava o nacrtu HDS-ova plana razvitka i gospodarenja do 2019. godine. Referent: Ivan Gugan, predsjednik.
 - 11) Razno.
- Nakon dijela sjednice otvorenog za javnost, slijedi zatvoreni dio sjednice Skupštine Hrvatske državne samouprave s ovim predloženim točkama dnevnoga reda:
- 1) Donošenje odluke o dodjeli odličja Hrvatske državne samouprave u povodu „Dana Hrvata“ 2015. godine. Referenti: predsjednici odbora.
 - 2) Donošenje odluke o imenovanju vršitelja dužnosti Hrvatskoga kulturnog i športskog centra «Josip Gujaš Đuretina». Referent: Ivan Gugan, predsjednik.
 - 3) Prijedlog za Narodnosnu nagradu. Referent: Ivan Gugan, predsjednik.

SANTOVO

Redovita sjednica Županijske hrvatske samouprave

Izmjena proračuna za 2015. godinu i raspodjela potpore za podupiranje mjesnih programa od regionalnog značenja

Kako je već običaj, nakon ljetnog odmora, prva jesenska redovita sjednica Zastupničkog vijeća Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije održana je 15. rujna u Santovu. Tom su prigodom donesene odluke o izmjeni proračuna za 2015. godinu i raspodjeli potpore Hrvatske državne samouprave za podupiranje mjesnih programa od regionalnog značenja.

Nakon povišene opće potpore u iznosu od 483 000 forinta, Županijskoj hrvatskoj samoupravi dodijeljena je dodatna potpora za obavljanje javnih zadaća (a na temelju obavljenih zadaća 2014. godine) u iznosu 2 790 000 forinta. Tako su, uz ostatak iz prošle godine, prihodi i rashodi planirani s 3 273 000 forinta, od toga 1 273 000 planirano je za materijalne izdatke, za djelovanje i putne troškove, a 2 000 000 forinta, sukladno prijašnjoj praksi, namijenjeno je za podupiranje mjesnih i regionalnih programa te priredaba od šireg, županijskog značenja.

Kao i uvijek, na sjednicu su uza županijske vijećnike pozvani i članovi Skupštine Hrvatske državne samouprave iz Bačko-kiškunske županije. Uz usmenu dopunu predsjednika Jose Šibalina, te mišljenje Odbora za financije koje je iznio predsjednik Stipan Mandić, Vijeće je jednoglasno prihvatilo da se u proračun za 2015. godinu ugradi potpora Hrvatske državne samouprave, čime su povećani ukupni prihodi i rashodi. Osim toga donesena je i odluka o raspodjeli potpore Hrvatske državne samouprave u iznosu od 975 000 forinta, koja je – prema ugovoru županijske i mjesnih hrvatskih samouprava – namijenjena za podupiranje mjesnih programa od regionalnog, županijskog značenja.

Kako nam uz ostalo reče predsjednik Joso Šibalin, u proteklom su razdoblju održane dvije županijske goleme priredbe, koje su ostvarene supotporom Županijske hrvatske samouprave. Županijski hrvatski dan i spomendan biskupa Ivana Antunovića

ustrojen je 25. lipnja u Kalači, povodom 200. obljetnice rođenja preporoditelja bačkih Hrvata, ostvareno u prekograničnoj suradnji, u suorganizaciji i supotporom Hrvatske državne samouprave, Hrvatskoga znanstvenog zavoda u Mađarskoj i Instituta «Ivan

Antunović» u Subotici. Hodočašće bačkih Hrvata i vjerski susret prijateljskih zajednica na tromeđi priređeni su 5. rujna u Santovu, uz postavljanje ploče u spomen na doselidbu šokačkih Hrvata. Osim toga bilo je i drugih programa, primjerice Susret hrvatskih ribiča u Čavolju ili Hrvatski malonogometni turnir u Dušnoku. Tijekom jeseni, 16. listopada u Bačinu, održat će se već tradicionalni Županijski susret hrvatskih učenika.

Pod «razno» bilo je riječi o raznim obavijestima, aktualnim pitanjima i nadolazećim priredbama. Tako je bilo riječi o organiziranom odlasku na Državni dan Hrvata koji će se održati 14. studenog u podravskim Martincima. Nazočni su upoznati i s Hrvatskom biciklijadom koja će se početkom listopada održati u HDS-ovoj organizaciji, nadalje s jubilarnom proslavom Saveza Hrvata u Mađarskoj 13. studenoga. Najavljen je i Hrvatski

gastro-turistički dan 3. listopada u Baji kada će se upriličiti potpisivanje ugovora o prijateljskoj suradnji gradova Biograda i Baje, a ona će uključiti razmjenu učenika ugostiteljskih škola i ljetnog rada u turističkoj sezoni. Nadalje, bilo je još riječi o pokretanju nastave hrvatskoga jezika u bajske ugostiteljskoj školi «Bányai».

S. B.

Dan sela u Semelju

U Semelju je 5. rujna priređen Dan sela. Kako kaže predsjednik tamošnje Hrvatske samouprave Mišo Šarošac, Seoska i Hrvatska samouprava udružile su snage te uspjeti seljanima ponuditi cjelodnevne zanimljive sadržaje. Njegove riječi potvrđuju i seoski zastupnici. Semeljski načelnik Zoltán Dani na čelu je zastupničkog tijela što ga čine: donaćelnik Mihály Bosnyák, zastupnici József Ferenc Kumli, Zoltán Láng, Péter Török. Uz Mišu Šarošca zastupnici tamošnje Hrvatske samouprave jesu Mijo Mijatović i József Ferenc Kumli.

Dio je sela Semelja i Szentkútpuszta. Semelj je u zajedničkome samoupravnom uredu koji ima sjedište u Udvaru, sa selima Atom, Birjanom, Lotarom, Sukitom i Udvarom. Kako saznajemo, i ove je godine samoupravno tijelo naselja Semelja dalo jednokratnu potporu učenicima osnovnih i srednjih škola u iznosu od pet tisuća forinti po učeniku.

Dan sela u Semelju omela je kišica koja je neumorno padala toga dana, pa dijelom pomrsila planove organizatora. Kod mjesnog doma kulture postavljena je otvorena pozornica, vlasništvo mjesne Hrvatske samouprave, jednako kao i njezin veliki šator. Predviđena nogometna ogledanja dijelom su izostala, neki se nisu zbog kiše odazvali pozivu, ali su ipak Semeljci i Sukićani odigrali prijateljsku nogometnu utakmicu, a djeca su uživala u ponuđenim sadržajima u spomenutom šatoru. Tamo je održana i lutkarska predstava A szeretetre vágyó Süni. U poslijepodnevним satima u mjesnoj crkvi održana je sveta misa na hrvatskom jeziku, što se davno dogodilo u Semelju. Nju je služio velečasni Marko Miliković, župnik prijateljskog naselja Semeljaca (Hrvatska), a pjevao je Ženski pjevački zbor Augusta Šenoe, te članice Ženske pjevačke skupine KUD-a Vesela Šokadija iz Koritne. Svetoj misi zbog lošega vremena slijedio je folklorni program u mjesnom domu kulture. Među nazočnima organizatori su pozdravili načelnika Općine Semeljci Grgu Lončarevića. U programu su nastupili: skupina odraslih salantskog KUD-a Marica, pečuški KUD Tanac i kukinjski KUD Ladislav Matuška te Ženska pjevačka skupina KUD-a Vesela Šokadija iz Koritne koji su zapjevali «Svirajte lagani bečarac, nek se znade ko je Korićanac». Na večernjem balu svirao je martinački sastav Podravka.

Koritna se ponosi Kulturno-umjetničkim društvom Vesela Šokadija. Kažu, kada bi korićanska Šokadija iz šifonjera i ladičara povadila sve bogatstvo narodnog ruha što se s koljena na koljeno prenosilo, s naraštaja na naraštaj, teško bi se našao netko tko bi tu vrijednost mogao procijeniti ili s nečim usporediti. Koritna je jedno od pet sela semeljačke općine, a načelnik općine Semeljci Grga Lončarević i sam je rođenjem Korićanin. Početak amater-

Na svetoj misi

skoga djelovanja vezanoga uz folklor sela Koritne seže na početak 20. stoljeća, kada su Korićani nastupali pod ogrankom Seljačke sloge. Kao udruga kulturno-umjetničko društvo pod imenom Vesela Šokadija registrirano je 1950. godine, i od tada uspješno djeluje, uz povremene prekide, do današnjeg dana. Njegujući pjesme i plesove naselja Koritne, društvo je nastupalo diljem Hrvatske, ali i izvan njezinih granica. Koritna je izvor bogate kulturne baštine. Ondje još uvijek živi mnoštvo običaja. To selo ponosi se i Etnomuzejom s bogatom baštinom šokačkih Hrvata. Selo ima devetstotinjak stanovnika, kaže mi Mato Gradištanac. "Htjeli smo prikupiti kulturnu baštinu našega sela. Uvijek kažem da je u sredinama kao što je Koritna to teško napraviti, jer svi ti običaji, taj način života, još su uvijek ovdje prisutni. Želimo u ovome muzeju prikazati način života naših starih te cijele godine tematski mijenjati postav. Bilo da je riječ o običajima bilo o prikazu svega što se kroz jednu kršćansku godinu događalo", kaže Gradištanac.

Prvi put Koritna se spominje u dvije feudalne isprave 1395. i 1478. godine, kada je bila u posjedu feudalne obitelji Horvata, a poslije Gorjanskih. U vrijeme turske vlasti u Koritni je živjelo hrvatsko stanovništvo koje je raseljeno u vrijeme turske navale na Beč. Selo se obnavlja tek 1701. godine doseljavanjem šest katoličkih obitelji iz Bosne. Zbog osobite odanosti biskupu Ogrmiću, njihovu feudalnom gospodaru, bili su oslobođeni tlake pa se naselje širi, pa 1758. godine ima već 50 naseljenih kuća.

Sve sam to saznala od pričljivih sugovornika. Kako kaže predsjednik semeljske Hrvatske samouprave, njeguujemo prijateljske veze s naseljem Semeljci i s pet naselja koja čine općinu već desetljećima. Družimo se oko lova, športskih i kulturnih sadržaja. Nakon folklornoga program simbolično je na uporabu predana prostorija omladinskoga kluba zgotovljena u semeljskom domu kulture, koju je svečano predao semeljski donaćelnik Mihály Bosnyák.

KUD Tanac pred nastup

Čestitka i zahvalnica na Malu Gospu na Undi

„Na Undi su nekada ljudi imali tri kiritofe. Prvoga na Unebostupljenje (40. dan po Vazmi), drugoga na Malu Gospu (8. septembar), tretoga na Mrtinju (11. novembar). Ovi kiritofski termini vezani su s tim da su Undanci bili u stara vremena poznati tršci. Tržarili su s kiselom vodom i sadjem. Do prvoga kiritofa na lapti zgotovili su protulična djela i za svetkom Unebostupljenja krenuli su na svoj prvi tržni put. Do Male Gospe sazrevalo je sadje, žito je bilo već va kamra, tako da su se Undanci po drugi put ganuli na prodavanje svojega urodjaja. Na Mrtinju se je završilo, zvigezilo trženje, tako su se trgovci mogli razveseliti na Mrtinju, na kiritofu.

U sadašnjici Undanci si obdržu, ali već nek dva kiritofe, ki su zbog vjerskoga sadržaja ostali u današnjoj svakodnevnicu svetki – je povidao dušobrižnik Štefan Dumović pred svojom prodikom na Malu Gospu pri svetoj maši. Lipi broj vjernikov je skupa došlo na kiritofsku mašu, 6. septembra, u nedilju, u crikvi Sv. Martina, ne nazadnje i zato da čestitaju vlašćemu duhovniku Štefanu Dumoviću za njegov 75. rodjendan. Životni put, njegove vridnosti i djela su jur većkrat spomenuta, napisana na već mjesti, ali za mjesne vjernike je on nastao važno lice, važna osoba zbog svojih ličnih osobin. Poštuju ga zbog ljudskosti s kim batru betežnike, s kim pomažu ljude u čemerni situacija, s kim se trsu poslušati svakoga ki se ubrne k njim. Tišu i smiruju kada se javu neke probleme, u društvenom ili privatnom žitku. Moć nam daju

kada ih vidimo u pišačenju, strpljivo i mukotržno pri celjanskom shodišću. Peljaju nas od zipke do groba tako da vjerni ostanemo našoj katoličanskoj crikvi, našoj familiji, našem društvu, našem selu, i ne nazadnje našem hrvatskomu rodu. Riči hvale smo mogli čuti na kraju maše pri čestitkov od peljača crikvene stolice Franje Guzmića, od načelnika Unde Tamása Pintéra, od predsjednika mjesne Hrvatske samouprave Štefana Kolosara i predsjednice Undanskoga hrvatskoga društva Anamarije Gati. Ovom prilikom su se zahvalili i teti Irenki Gosztom, za dosadašnje ulipšavanje i kinčenje crikve. Slavlje se je nastavilo pred crikvom uz agape, kade su ljudi imali mogućnost svojemu vjerskomu pastiru željiti još čuda ljet u zdravlju i u svojoj vjerskoj službi.

Marija Fülöp Huljev

KISEG; ISTRA – U organizaciji mjesne Hrvatske samouprave, od 25. do 28. septembra, već od četrdeset kiseških Hrvatov putuje u Hrvatsku na izlet. Putni cilj je Istra, upoznavanje znamenitosti i prirodne lipote toga kraja. Čez četire dane putniki će pohoditi Rabac, Opatiju, Rijeku, Pulu, Rovinj, Poreč i Postojnu. Putne stroške i sve ulaznice u muzeje, parke plaća organizator, Hrvatska samouprava grada Kisega.

KISEG – Ov grad na tlu Gradišća u petak, 25. septembra, na trodnevnu trgadbenu feštu poziva sve stanovnike varoša a i ljude iz okolnih sel ter na ovu orijašku manifestaciju očekuje i brojne partnerske delegacije iz Hrvatske, Slovačke i Nimške. Grad Kiseg pred petimi ljeti je obnovio svoje partnerstvo s rod-nim gradom Nikole Jurišića, sa Senjom, tako da osmeročlana delegacija na čelu sa zamjenikom gradonačelnika Senja, Filipom Samaržijom takaj gostuje ov vikend u našem Gradišću. U trodnevnom programu od prijema gradonačelnika Kisega, koncertov i trgadbene povorke sve do balov naravno bit će mogućnosti i za medjusobno sprijateljjevanje.

PETROVO SELO– Ove nedilje će i ovo južnogradišćansko naselje sve veseljake pozvati na malo mulatovanje. U 15 uri krene trgadbena povorka od Kulturnoga doma, u 18 uri je koncert zadicu, a u 19.30 uri je našganje ognja Sv. Mihovila u pratnji mužike i skupnoga jačenja na kom će – jur po tradiciji – svirati svi mužikaši sela.

Trenutak za pjesmu

Pjesma sa Sunca

Na Suncu smo tražili
ni grad ni pejzaž
već zrne žutine
zastalo sred nemilosrđa
hujanja vjetra
i drugih možebitnih
stvari nebeskih i zanata

Iako pod punom spremom
takvo što nismo našli
i s po srca uputili smo se
dalje drugdje ili natrag

Igor Rončević

LUDBREŠKA SVETA NEDJELJA

U organizaciji Hrvatske samouprave Šomoške županije, dva autobusa hodočasnika iz nekoliko sela od Izvara do Starina sudjelovalo je 6. rujna Hrvatskom hodočašću Šomoške županije, točnije misnom slavlju na Danu Svete nedjelje u Ludbregu, zajedno s više desetaka tisuća vjernika iz Hrvatske i inozemstva. Središnje misno slavlje održano je u svetištu Predragocjene Krvi Kristove u Ludbregu, a predvodeći misu u Zavjetnoj kapeli, porečko-pulski biskup Dražen Kutleša posebno je naglasio važnost istine i očuvanja prirodnoga časnog sustava – kako donosi HINA.

Pokrovitelj je manifestacije i izgradnje Zavjetne kapelice i Svetišta Hrvatski sabor, prema zavjetu iz 1739. godine.

Tako je slavlju u Ludbregu nazočio i predsjednik Hrvatskog sabora koji je okupljenim hodočasnici rekao da je ludbreško svetište Predragocjene Krvi Kristove nezaobilazno mjesto molitve, okupljanja te promišljanja vjernika i građana.

Svetište u Ludbregu predstavlja najčvršću vezu između dviju institucija, Crkve u Hrvatskoj i Hrvatskog sabora, kazao je. Obje te institucije, dodao je, stoljećima su brinule o interesima hrvatskog naroda te ga u najboljoj vjeri štatile od raznih nećaća. Za Hrvatski sabor Ludbreg je mjesto moralne obveze i odgovornosti prema građanima, rekao je predsjednik Sabora.

Hodočasničko misno slavlje u Zavjetnoj kapeli predvodio je mons. Dražen Kutleša, porečko-pulski biskup, u zajedništvu s domaćinom mons. Josipom Mrzljakom, varaždinskim biskupom. Biskup Kutleša u propovijedi je poručio okupljenim vjernicima da Crkva nije samo u sakristiji, nego je ona uvijek naglašavala što je dobro, što

je istinito i lijepo. Posebno je ukazao na važnost istine, ali i na očuvanje prirodnoga moralnog sustava, koji je sadržan u

Deset Božjih zapovijedi, a što ga danas, naglasio je Kutleša, netko želi promijeniti. Taj je prirodni moralni sustav na udaru, upozorio je biskup. Poručio je kako je Crkva ta koja mora pozivati na istinu i prirodni moralni zakon, ali i da je zadaća političara, koje bira narod, pokazati koji je ispravan put. I biskup Kutleša ukazao je na važnost jedinstva i zajedništva hrvatskoga naroda. Pozvao je sve vjernike da svjedoče drugima svojim životom i ponašanjem, ali i da znaju obrazložiti drugima svoju vjeru. Hodočasničkoj misi prethodio je svečani ophod s moćima Presvete Krvi od župne crkve Presvetoga Trojstva. Središnjim misnim slavljem i poslijepodnevnom pobožnostima završena je manifestacija Deset dana Svete nedjelje koja je u Ludbreg dovela, u deset dana, između 150 i 200 tisuća vjernika i posjetitelja iz svih krajeva Hrvatske te inozemstva. Proslava Presvete Krvi Kristove u spomenu je na događaj iz 1411. godine kada je za vrijeme mise u kapelici Sv. Križa, u Batthyányjevu dvorcu, prema vjerovanju, došlo do čudesne pretvorbe misnog vina u Presvetu Krv Kristovu – donosi HINA.

- mcc -

Prva sveta pričest

Dan smokve u budimpeštanskome Botaničkom vrtu

Nazdravica u znak prijateljstva; ravnatelj László Orlóci i hrvatski veleposlanik Gordan Grlić Radman

Pod visokim pokroviteljstvom veleposlanika Republike Hrvatske u Budimpešti Gordana Grlića Radmana, te u nazočnosti predstavnika diplomatskih misija pojedinih država u mađarskoj metropoli, stručnjaka i predstavnika hrvatske zajednice, 28. kolovoza u knjižnici Botaničkoga vrta priređen je Dan smokve. Pozdravljajući nazočne, ravnatelj vrta László Orlóci kazao da je taj Dan ujedno i simboličan oprost od ljeta, jer smokva dobro pokazuje kraj ljeta, njegovo ozračje, mirise i okuse. Tijekom godine organiziraju bezbroj priredaba vezanih za biljke te kulturnu suradnju. Već desetak godina priređuju strukovne dane, primjerice bilo je Dana cvjetanja trešanja. Hrvatski je veleposlanik Grlić-Radman u svom obraćanju nazočnima istaknuo djelotvornosti biljke na ljudsko tijelo. Primjerice kako se svježe smokve cijenjene zbog obilja antioksidansa poput karotena, tanina, luteina i klorogenskih kiselina. Smokve, kao i druge namirnice bogate vlaknima, pomažu u mršavljenju i održavanju željene težine. Suhe smokve visoko su koncentriran izvor minerala, vitamina i antioksidanata. Prisjetio se svoga djetinjstva i božićnih uspomena, kako se na blagdanskom stolu uvijek našla suha smokva i smokovača. Dok sami vrt Fűvészkert, pojedine podsjeća na omladinski roman Junaci Pavlove ulice mađarskoga pisca Ferenc Molnára, a pojedine na

bogat i raznovrstan biljni svijet umalo od osam tisuća biljaka. U prvome Botaničkom vrtu u Mađarskoj, što ga je osnovao 1771. godine Jakab Winterl, nalazi se i nekoliko građevina poput Kuće Victoria ili Kuće Australija, ali ponos je vrta i zbirka kaktusa i orhideja.

Na naš upit koje uspomene, veze on ima sa smokvom, ravnatelj Botaničkoga vrta László Orlóci reče: „Imam vrlo prisne veze sa smokvom, riječ je o obiteljskoj tradiciji. Vrlo je neobično što i mi Mađari imamo veze s tom biljkom, naime moj djed bio je prvi koji se znanstveno bavio njome, dapače napisao je i monografiju i znanstveni rad o njoj. Tako je smokva prisutna i u mom djetinjstvu, a to mjesto je Keszthely. Taj je grad mađarski, ali smokva se i ovdje jako dobro osjeća, tu se nalazi i velika zbirka o njoj.“

Klapa Baruni

Toga pretoploga kolovoškog dana hrvatske pjesme u izvedbi klape Baruni poput jadranskog ljetnog povjetarca unijeli su osvježanje u prostorije knjižnice, a u prekrasnoj hrvatskoj jadranskoj obali, biserima hrvatske građevinske povijesti mogli su se diviti posjetitelji na plakatima budimpeštanskog predstavništva Hrvatske turističke zajednice. Ali kako ne bi se samo govorilo o smokvi, nazočni su mogli kušati smokovaču, svježiu i suhu smokvu, tortu i razne kolače od smokve.

Kristina Goher

Samo nekoliko od smokvinih proizvoda

BUDIMPEŠTA – U Hrvatskome vrtiću u utorak, 29. rujna, od 9.30 sati priređuje se tradicionalni sajam na Dan sv. Mihovila. Za priredbu je odgovorna odgajateljica Marijetka Gal.

BUDIMPEŠTA – U suorganizaciji Samouprave Lovrenac-Petarac (Pestszentlőrinc-Pestszentimre) i Doma zajednice „Béla Kondor“, od 19 do 27. rujna u dvorištu narečenoga doma ustrojiti će se 17. Dani Havane. U klopu Dana 26. rujna se priređuje Narodnosni festival, na kojem tradicionalno nastupaju kulturno-folklorne skupine pojedinih narodnosnih zajednica koje obitavaju u tom okrugu. Na poziv Hrvatske samouprave XVIII. okruga na Festivalu od 14 sati gostuje tukuljski tamburaški sastav Prekovic.

Hrvatski Židan – Veliki Borištof – Beretinec

Potpisana suradnja u projektu „Europa za građane“

U trodnevnom slavlju Dana Općine Beretinec u Hrvatskoj su pretprošloga vikenda pogošćeni Gradišćanski Hrvati iz Ugarske i Austrije. Uzrokom je služio za to i projekt „Europa za građane“ u kom su se našli predstavnici tamburašev, folklorošev, jačkarov ognjobrancev, a i zastupnici pojedinih općin. Tri dane dugo se je svečevalo, diskutiralo na različiti tema i na vrhuncu su sklopljena i brojna prijateljstva ter su u dokumentu zapečaćena partnerstva.

Načelnici trih općin: Štefan Krizmanić Hrvatskoga Židana, Igor Kos Beretinca, Rudi Berlaković Velikoga Borištova i Matija Kefelja, predsjednik Općinskoga vijeća

U europskom projektu „Od ruralne tradicije prema budućnosti ruralnih područja u Europi sutrašnjice“ program je započet s djelačionicom za mlade pod naslovom „Kako poboljšati zapošljivost i mobilnost mladih ljudi u ruralnim sredinama“, a razgovaralo se

Člani HKD-a „Čakavci“ pred nastupom

je i na ideju „Da sam ja član EU parlamenta“. Druženje je nastavljeno s pripravljanjem specijalitetov, a bilo je i različitih športskih aktivnosti. Medjunarodna smotra folkloro pod geslom „Europa – jedna scena“ bila je prilika da se predstavlja višestranu njegova-

nje hrvatskoga jezika, kulture i tradicije i med nami, Gradišćanskimi Hrvatima. Uz domaće Kulturno-umjetničko društvo „Ježek“, i Borištofci su u pjesmi i glazbom dali svoj doprinos programu, a Židanci su predstavili kusić bogate kulturne svakidašnjice. Nastup jačkaric zbora „Peruška Marija“, tamburašev iz sastavov

Židanski ognjobranci na skupu

Židanci i Židanski bečari ter folkloroš HKD „Čakavci“, a i kratki skeč u izvedbi Židanske kazališne grupe, naišli su i ovde na burni aplauz. Med svečanimi okvirima povelju o suradnji su potpisali zastupnici Hrvatske samouprave Hrvatskoga Židana, Hrvatsko katoličansko omladinsko, vjersko i kulturno društvo Hrvatskoga Židana ter Dobrovoljno ognjobransko društvo Hrvatskoga Židana. Kako nam je rekao Štefan Krizmanić, načelnik Hrvatskoga Židana, prijateljska delegacija iz Beretinca već krajem ovoga tjedna dojde na druženje i sudjelivat će u kiseškoj trgadbenoj fešti ter na židanskom našganju ognja Sv. Mihovila.

Tiho

Jačkarice zbora „Peruška Marija“ i židanski tamburaši

PROJEKT „VIDÉKÜNK KINCSEI” U ŠELJINU

U sklopu projekta Leader, 5. rujna već četvrti put priređena je manifestacija „Vidékünk Kincsei” (Blaga našega kraja). Nakon Harkanja, Viljana i Šikloša, ove godine Šeljina je preuzeo ulogu domaćina. Cilj je manifestacije predstaviti mjesne proizvođače, obrtnike i udruge za očuvanje kulturne regije koje imaju priliku predstaviti svoje proizvode, usluge.

Šeljina se nalazi u Podravini, blizu granice, često surađuje s hrvatskim udrugama, skupinama, možemo reći da se veže uz Hrvatsku, pa i zbog toga, osim domaćih, mađarskih, u programu su sudjelovale i skupine iz Hrvatske. Publika je mogla vidjeti, osim hrvatskih skupina, program mađarskih skupina, a u sklopu programa: mađarske narodne pjesme, zborna djela, predstavu puhačkog orkestra, srednjovjekovnu vojnu predstavu odnosno gosti mogli su posjetiti ponudu proizvođača i obrtnika. Program je započeo u poslijepodnevnim satima. Nazočne je pozdravio Attila Nagy, gradonačelnik Šeljina, i István Orsokics, predsjednik udruge Leader. Oni su u svojim govorima istaknuli koliko je važno čuvanje vlastite kulturne baštine, pa i zbog toga smatraju važnim ovu priredbu koja se već godinama priređuje u južnim gradovima Baranjske županije.

Prvi na pozornici bila su djeca šeljinskog vrtića. Plesna skupina Tratinčica, godišnje ima više prigoda za nastup. Nastupaju primjerice prilikom berbe, Duhova na Danu kulture. U svojem su programu predstavili brojalice i pjesmice na hrvatskom jeziku. Potom je ples uzeo glavnu ulogu, publika je mogla vidjeti program šeljinske plesne skupine „Zlatne noge”, koja djeluje već šest godina, ali kao civilna udruga radi dvije godine. Premda članovi skupine nisu svi hrvatskog podrijetla, ipak je i njihov zajednički cilj sačuvati hrvatsku kulturu i predstaviti hrvatske plesove iz svih kra-

Šeljinski vrtićaši

jeva Mađarske gdje žive Hrvati. Ovom su prilikom predstavile šokačku koreografiju, pratio ih je orkestar „Biseri Drave”. Nakon plesa slijedila je glazba, program Šeljinskih tamburaša bilo je jako uspješan. Orkestar se sastoji od mladih srednjoškolaca, djeluju od prosinca prošle godine, to jest svega tri četvrtine godine. Cilj im je da sačuvaju hrvatsku kulturu i jezik preko svirke i pjevanja. Šeljinska udruga „Tér-Erő” osnovana je 1999. godine u sklopu udruge čiji je cilj čuvanje i širenje narodne pjesme u Ormánságu. Osim narodnih pjesama na repertoaru se nalaze pjesme na-

pisane isključivo za zborove. Na priredbi je nastupio pjevački zbor „Tilángli” koji je za ovu priredbu pripremio i preradio hrvatske narodne pjesme. Starinski orkestar „Biseri Drave” nazočnima je predstavio onaj blok pjesama s kojim su nastupili i u televizijskom natjecanju mladih talenata emisiji „Fölszállott a páva”. Nakon domaćih predstava na pozornici su stigli hrvatski gosti. Folklorni ansambl Centra za kulturu i informiranje „Dr. Franjo Tuđman” osnovan je 1995. godine, a djeluje u skupinama: mlađa djeca, prvi ansambl, odrasli i tamburaški sastav. Oni često gostuju u Šeljini, a nije bilo drugačije ni sada. Očarali su publiku preciznom i prekrasnom predstavom. Druga hrvatska skupina stigla je iz Grbavca. Pjevačka skupina u svom repertoaru ima pjesme iz matične države i pjesme ostalih naroda koji žive u Hrvatskoj, a plesna skupina otplesala je mađarske plesove. Nakon plesa i glazbe slijedila je srednjovjekovna predstava udruge iz Turona (Túrony). U kasnijim popodnevnim satima stigli su gosti iz Šikloša, od Puhačkog orkestra „Kanizsai Dorottya” mogli smo čuti razne glazbene stilove na puhačkim glazbalima. Cjelodnevni program završio je nastupom Orkestra „Derendes” koji ne obazirući se na kišovito vrijeme, stvorio je izvrsno ozračje.

Na kraju dana svakoga je čekala plesačnica uza svirku starinskih „Biseri Drave”.

Luca Gažić

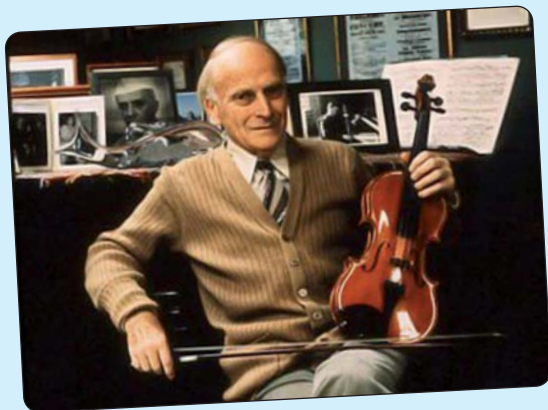

Đuso Dudaš i grubišopoljski kuhari

Mala stranica

Svjetski dan glazbe

Glazba je umjetnost tona koja oplemenjuje čovjekovu ćud, budi osjećaj za red i ljepotu. Dana 1. listopada svjetska glazbena zajednica od 1975. godine slavi Međunarodni dan glazbe, čije je obilježavanje potaknuo poznati violinski virtuoz i muzikolog Yehudi Menuhin. Njegovu je poticaj prihvatio UNESCO-ov glazbeni odjeljak. Promidžba glazbe među svim pripadnicima zajednice, širenje UNESCO-ova ideala mira i prijateljstva među narodima, razmjena iskustava i međusobno poštovanje te promicanje programske politike International Music Councila i njegovih suradnika, samo su neki od ciljeva pokretanja Međunarodnog dana glazbe.

Veronika Mező, tvorac logotipa keresturske škole

Keresturska Hrvatska samouprava početkom rujna objavila je natječaj za izradbu logotipa Hrvatske osnovne škole „Nikola Zrinski” prema čijim planovima dat će izraditi majice za svakog učenika i nastavnika. Na natječaj je stiglo više radova od kojih je izabran plan Veronike Mező, pa će biti nagrađena novčanom nagradom od 10 tisuća forinta na Danu Nikole Zrinskog.

Veronika Mező učenica je 8. razreda keresturske osnovne škole i vrlo voli crtati, tako se latila i crtanja logotipa škole. Prilikom izradbe logotipa ponajprije joj je bilo važno da ukaže na tip ustanove, tj. da se radi o narodnosnoj hrvatskoj ustanovi koja djeluje blizu hrvatsko-mađarske granice i

Logotip u izradbi Veronike Mező

Veronika Mező

njeguje jezik i kulturu dvaju naroda. U sredini je motiv tzv. kajkavske ruže koja krase narodnu nošnju pomorskih Hrvata, ukazujući na Hrvate koji žive na tome području, a iznad motiva je naziv ustanove, Osnovna škola Nikola Zrinski. Veronika Mező sama je smislila na koji će način složiti logotip. Njezina ju je učiteljica hrvatskoga jezika usmjerila samo u biranju motiva. Veronika je vrlo sretna i dobila je volju za daljnje dizajniranje.

Mali jezični savjetnik

SMETA ME ili SMETA MI

Glagol SMETATI znači 'narušavati mir, uznemirivati'. U hrvatskome standardnom jeziku ovaj glagol ima dopunu u dativu, a ne u akuzativu.

Nepravilno je reći: Smeta me kad netko viče. **Pravilno je:** Smeta mi kad netko viče.

Vic tjedna

Rođendan

Učiteljica slavi rođendan i časti:

- Tko će pojesti sve kolače?
- Ja. – javi se Ivica.
- Tko će popiti sve ove sokove?
- Ja ću. – opet se javi Ivica.
- A tko će sve ovo pospremiti poslije?
- Ajde, društvo, javite se, ne mogu sve ja!

Susret tamburaša u Kaniži

Tamburaši kaniške hrvatske zajednice prije osam godina počeli su učenje tamburice, a danas već sami organiziraju Susret tamburaških sastava. Kaniške tamburaše okuplja Hrvatsko društvo tamošnje mladeži u čijoj je organizaciji održan i Susret tamburaških sastava, 19. rujna u Dvorani Medgyasszay (Kaniža), s pomoću kaniške Hrvatske samouprave. Na Susretu su se tamburice oglasile u rukama pedesetak tamburaša iz Kerestura, Koljnofa, Starina, Male Subotice (Hrvatska) i Kaniže.

Svi sudionici na pozornici

Pomurje nije bilo poznato po tamburaškoj glazbi, međutim otako se pomoću tradicionalnoga glazbala oglašuju mnoge popularne zabavne melodije, i pomurska je mladež dobila volju za učenje tamburice. Prvo je krenulo u Sumartonu, zatim u Keresturu, Kaniži i Serdahelu pa danas u regiji ima šezdesetak tamburaša, koji uče sviranje u okviru školskih ustanova ili kulturnog društva. Kaniški tamburaši u sastavu Adam Havaši, Akoš Havaši, Balint Horvat, Norbert Lukač, Daniel Mirko, Mate Vargović i najnoviji član Erik Hegedüs u zadnje vrijeme su najiskusniji i najomiljeniji svirači u regiji i njihovo znanje dostiglo je takvu razinu da već oni mogu pomoći mlađim tamburašima. Tijekom ljeta u tamburaškom kampu podučavali su djeci sviranje tamburice, i kako bi još više mladih dobilo volju za sviranje, osmislili su organiziranje Susreta. Put do uspjeha kaniških tamburaša nije bio lagan, trebalo je mnoštvo vježbanja, u više navrata sudjelovali su u tamburaškom kampu u Koljnofu, odlazili u Varaždin majstoru tamburice Tiboru Bünu kako bi što bolje izučili takvo sviranje, a ove su godine neki od njegovih članova sudjelovali i u Ljetnoj školi folkloru, u organizaciji Hrvatske matice iseljenika.

– Najveći je uspjeh za nas kaniške Hrvate u organiziranju Susreta da su to samostalno organizirali naši mladi. – reče nam Stjepan Prosenjak, dopredsjednik Hrvatske samouprave, koji kao glazbenik pomaže mladim sviračima. – *Isplatilo se ulaganje u njih od strane naše samouprave i vrlo smo sretni da ovo što rade, rade s ljubavlju i voljom. Nadamo se da će netko od naših tamburaša i profesionalno baviti glazbom, među njima ima i takvih koji pohađaju glazbenu školu i sviraju i na drugim glazbalima.* – dodao je g. Prosenjak.

Program tamburaških sastava započeo je s najmlađima, i to s keresturskim Tamburaškim sastavom „Kitica“ u kojem ima članova od osnovnoškolaca do odraslih. Keresturski tamburaši tijekom ljeta mnogo su učili od kaniških tamburaša, ovaj put su zabavljali publiku s pomurskim pučkim pjesmama i hrvatskom zabavnom glazbom. Svirači Tamburaškog sastava „Biseri Drave“ i pjevačice s prekrasnim glasom (sestre) Doris i Bernadeta Dudaš iz Starina predstavile su pomurskoj publici prekrasne podravske

pjesme. Tamburaški sastav „Biseri Drave“ utemeljen je 1993. godine i od samog utemeljenja vodi ga Tibor Kedveš i njegova supruga Ružica. Ove su se godine kandidirali na Državni festival „Poleti, paune“ i ušli u četvrtzavršnicu.

Program tamburaša KUU-a Zvon iz Male Subotice (voditelj Valentino Škvorc) bio je osebujan zbog nadasve skladnog izvođenja skladba hrvatske ozbiljne glazbe, čime su pokazali da se tamburica može poslužiti za bilo koji tip glazbe.

Prijateljstvo između koljnofskih i kaniških tamburaša započelo je još u koljnofskome tamburaškom kampu i od tada svirači dviju regija dobro surađuju. Iskusni koljnofski svirači Tamburaškog sastava „Bondersöjl“ pod vodstvom Marka Pajrića (prvi vokal) sviraju raznovrsnu glazbu, ali najčešće nastupaju sa zabavnom glazbom, na radost ljubitelja takve glazbe.

– *Bondersöjl je utemeljen lani, ali četvorica iz sastava smo već „stari“ svirači jer smo zajedno svirali u drugom orkestru. Volimo svirati pop, novije pjesme, starogradske, klapske, narodne pjesme, zapravo sve.* – reče nam član sastava Luka Pajrić – *S kaniškim tamburašima upoznali smo se u koljnofskom taboru i mislim da su odonda vrlo mnogo napredovali. Sretan sam da i ovdje u Zali ima tako dobrih tamburaša i mi ćemo ih, ako treba, nadalje podupirati.* – dodao je Luka.

Na koncu Susreta slijedio je program kaniških tamburaša, tj. Tamburaškog sastava „Stoboš“. Sastav su „pokrstili“ ove godine imenom „Stoboš“, s riječi iz zavičajnoga govora, u značenju „tobože“, no u kajkavskom narječju ima šire značenje. Sviđalo im se jer su u početku počeli svirati „stoboš“, da udovolje roditeljima, a danas, kada već dobro sviraju, još uvijek su skromni i kažu da su „stoboš“ tamburaši, želeći postići još bolje, uglednije rezultate. Kaniški su tamburaši na Susretu dokazali da u bilo kojem stilu „kod kuće“, sve bolje napreduju u pjevanju. Balint Horvat, Adam Havaši i Mate Vargović sve hrabrije iskušavaju svoje glasove. Mladići ovaj put nisu se dokazali samo u sviranju nego i u organiziranju, pa su pomurski Hrvati presretni što imaju tako izvrstan podmladak.

Dan sela u Dombolu

Ruža Šebešćen, predsjednica dombolske Hrvatske samouprave, izjavila je za Medijski centar Croatica kako je i ovogodišnji Dan sela, 5. rujna, kod njih održan uz velik odaziv mještana. Dombofest je tradicionalna seoska manifestacija koja se godišnje održava početkom rujna. U programima i organizaciji aktivno sudjeluje i mjesna Hrvatska samouprava koja djeluje u trećem samoupravnom ciklusu. Zastupnici Hrvatske samouprave, uz Ružu Šebešćen, jesu Margita Kiris i Eržika Žifko. Načelnik je ovoga malog podravskog naselja Zsolt Kirisz.

Polaznici tamburaškog tečaja što ga u Martincima vodi Zoltán Vízvári (Foto: Arhiv MCC)

Programi Dana započeli su u ranim prijepodnevnim satima ogledanjima u malom nogometu na otvorenom igralištu u središtu sela gdje su se i održavali svi programi Dana. Kišovito vrijeme nije pogodovalo organizatorima, ali oni koji su se okupili proveli su dan u druženju uz izvrsne zalogaje i glazbu. Hrvatska je samouprava kuhala, peklo se prase i janje na ražnju, kao i svake godine. U malom nogometu ogledale su se martinačka, daranjska, dombolska, potonjska i tomašinska momčad, a pobjednik je bila daranjska. Svečanom otvorenju nazočila su dva parlamentarna zastupnika, László Szászfalvi (KDNP) i Balázs Ander (Jobbik), te predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Gugan, jednako kao i predsjednik Hrvatske samouprave Šomođske županije, ujedno i predsjednik Zajednice podravskih Hrvata Jozo Solga. U kulturnom programu uz ostale izvođače nastupili su i polaznici tamburaškog tečaja što ga u Martincima vodi Zoltán Vízvári.

„Jako je lijepo bilo, kaže nam Ruža Šebešćen. Uz ostalo dodaje kako je dombolska Hrvatska samouprava organizirala vjernike koji su sudjelovali na hodočašću u Ludbreg i svetištu Predragocjene Krvi Kristove, zajedno s ostalim hodočasnici sudionicima hodočašća u organizaciji Hrvatske samouprave Šomođske županije, 6. rujna, dan nakon dombolskog Dana sela. U Ludbreg se išlo s tri autobusa hodočasnika. Išli su vjernici iz Martinaca, Potonje, Brlobaša, Lukovišća, Novoga Sela, Izvara, Rasi-

nje, Bojeva, Tomašina, Daranja, Barče i Dombola. Dodaje da je u kolovozu dombolska Hrvatska samouprava sa svojim pomagačima i zainteresiranima organizirala i četverodnevni izlet: ljetovanje u Crikvenicu, skupa s hrvatskim samoupravama sela Daranja i Tomašina.

Nedavno je za nagradu za vrijedan rad u pečenju «langoša» vrsta (lepinje) na brlobaškom CROATICA FESTU '15 Hrvatska samouprava Šomođske županije krajem rujna omogućila četverodnevno besplatno ljetovanje za osam članica dombolske umirovljeničke udruge u Pansionu Zavičaj u Vlašićima. Još u lipnju, 14. lipnja, dombolska Hrvatska samouprava organizirala je jednodnevni izlet u Đakovo na manifestaciju Đakovački vezovi, skupa s daranjskom Hrvatskom samoupravom. Više svojih programa dombolska Hrvatska samouprava organizira s onima u Daranju i Tomašinu. U hrvatski birački popis sela Dombola prilikom posljednjih izbora (2014. godine) za mjesne i narodnosne samouprave upisalo se 35 građana. Pokušavamo sa svim biračima održavati svakodnevne žive veze i nuditi raznovrsne sadržaje, kaže predsjednica dombolske Hrvatske samouprave za Medijski centar Croatica.

Branka Pavić Blažetin

Poziv za dostavljanje prijedloga

Hrvatska samouprava Baranjske županije objavljuje javni poziv za dostavljanje prijedloga za dodjelu odličja «Za baranjske Hrvate».

Prijedlog za dodjelu odličja treba stići na adresu: Mišo Šarošac, Horvát Önkormányzat (Hrvatska samouprava Baranjske županije) 7621 Pécs, Széchenyi tér 9) najkasnije do 30. rujna 2015. godine. Odličje «Za baranjske Hrvate» utemeljila je Hrvatska samouprava Baranjske županije i dodjeljuje ga za priznanje djelatnosti onima koji su se svojim radom, djelatnošću istaknuli na polju jačanja hrvatske nacionalne svijesti, pridonose razvoju hrvatskoga jezika i kulture, na korist Hrvata u Baranjskoj županiji.

Glavna načela ocjene prijedloga:

- područje zaštite narodnosnih prava, posebice u radu narodnosnih samouprava
- zaštita kulturnih i vjerskih običaja, njihovo njegovanje, istraživanje, obrada i predstavljanje
- potpora narodnosnom obrazovanju
- širenje uporabe hrvatskoga jezika
- rad s mladima ili za mlade
- umjetnička djelatnost, posebice na polju uključivanja u nju hrvatskih stanovnika baranjskih sela.

Krug predlagača:

- područne hrvatske samouprave
- obrazovne ustanove
- hrvatske narodnosne udruge, zajednice
- kulturne ustanove
- fizičke osobe.

Godišnje nagradu dobiva jedna osoba i jedna zajednica (udruga)

S odličjem odlikovanima uručuje se i novčana nagrada u iznosu od 50 tisuća forinti iz proračuna Hrvatske samouprave Baranjske županije. Odličje se odlikovanima predaje u sklopu Županijskoga hrvatskog dana. O dodjeli odličja odlučuje sedmočlano zastupničko tijelo Hrvatske samouprave Baranjske županije.

Sveučilište u Zadru
University of Zadar
Ulica dr. Franje Tuđmanja 24.
23000 Zadar/Hrvatska

Hrvatska državna samouprava
Országos Horvát Önkormányzat
1089 Budapest, Bíró János u. 24.

Usavršavanje u matičnoj domovini
Vlašići, 24.-27. IX. 2015.

PROGRAM

24. rujna 2015. (četvrtak) pristizanje sudionika, registracija

25. rujna 2015. (petak)

8.00 Osnovna škola Petra Preradovića, Zadar
Pozdravni govori Stanka Pera-Martinac ravnateljica
Ivan Gugan predsjednik HDS-a
Ogledni satovi, radno druženje

17.00-19.00 PREDAVANJA (Zavičaj)

Pozdravni govor Ivan Gugan, predsjednik HDS-a
Nove mogućnosti proširenja narodnosne prosvjetno-kulturne autonomije- Antal Paulik voditelj Glavnog odjela za narodnosti
Predstavljanje Narodnosnog prosvjetnog pedagoškog centra- Kállay Attilán voditeljica Narodnosnog pedagoškog centra (POK)
Aktualni problemi glede obrazovnih okruga i institucija- Matovics Mihályné ravnateljica Šeljinskog obrazovnog okruga (KLIK)

26. rujna 2015. (subota) 14.00 PREDAVANJA (Zavičaj)

Razgovor o samokontroli ustanova i pedagoga, Kreativne metodičke mogućnosti u učenju jezika

Edita Horvat-Pauković stručni savjetnik

Izdavanje i tiskanje hrvatskih udžbenika

Čaba Horvath ravnatelj (Croatia)

OKRUGLI STOL (Ivan Gugan predsjednik HDS-a)

- Budućnost malih narodnosnih škola i vrtića
- Preuzimanje škola (HDS, županijske, mjesne samouprave)
- Budućnost nastave hrvatskog jezika

PEČUH – Dana 29. rujna 2015. g. u 10.40 sati Tatjana Bertok-Zupković: Mala pčelica Maja – lutkarska igra, Lukovišće.

Dan svetog Mihovila i berbena svečanost u Gari

U suorganizaciji Seoske i Hrvatske samouprave, 26. rujna u Gari se priređuje Dan svetog Mihovila i berbena svečanost. Nakon okupljanja u mjesnom domu kulture, program, s početkom u 14 sati, otvara garska narodnosna dječja skupina «Leptir» (Pillangó). Od 14.30 do 17 sati upriličit će se svečana berbena povorka kroza središte naselja, a zatim i obilazak naselja dvoprezima, «karucama». Slijedi gošćenje sudionika u domu kulture, a zatim prigodni kulturni program undanskoga KUD-a «Veseli Gradišćanci», koji se ostvaruje u sklopu turneje i razmjene kulturnih društava, projekta Hrvatske državne samouprave, i s potporom i Fonda Ministarstva ljudskih resursa (EMET). Nakon nedavnoga gostovanja Garaca u Undi, posrijedi je uzvratno gostovanje Undanaca. U 20 sati počinje plesačnica i pučka veselica, a za dobro raspoloženje pobrinut će se garski Tamburaški sastav «Bačka». Ulaz na priredbu je slobodan.

MEDIJSKI CENTAR CROATICA

Poštovani slušatelji Radija Croatia!

Izvršujemo vas da se od 14. rujna 2015. mijenjaju termini emitiranja govornih emisija Radija Croatia. Glazbena je emisija „Reći ću ti tko sam“ ponedjeljkom, glazbena emisija „Glazbena kutija“ srijedom, informativno-tematske emisije „Od Gradišća do Bačke“ utorkom su i četvrtkom, a u petak vas i nadalje očekuje kulturno-informativni mozaik emisija „Mozaik – Lice u zrcalu“. Naše emisije počinju svakoga dana u 18 sati, njihova su ponavljanja sutradan od 10 sati. Budite na internetskim valovima Radija Croatia tijekom 24 sata, uz ponudu zanimljivih govornih sadržaja i cjelodnevnu glazbenu ponudu. Želite li biti obaviješteni, nemojte propustiti portale Medijskog centra Croatia. Pretplatite se na Hrvatski glasnik kako bi tjednik Hrvata u Mađarskoj bio s vama u vašem hrvatskom domu, ne zaboravite portal www.glasnik.hu s dnevno svježim sadržajima, pratite Medijski centar Croatia, budimo zajedno u «oazi hrvatske pisane riječi u Mađarskoj», na medijskim platformama i društvenim profilima Medijskog centra Croatia.

Branka Pavić Blažetin
glavna i odgovorna urednica Medijskog centra Croatia

SAJKA, BELIŠĆE – Plesna skupina «Biser» iz Sajke (Szajk), koja djeluje pod pokroviteljstvom tamošnje Hrvatske samouprave, nastupa 27. rujna na međunarodnoj smotri folkloru u Belišću kojoj prethodi mimohod kulturno-umjetničkih društava i svećanih zaprega. Spomenuta događanja odvijaju se u okviru manifestacije «Belišćanska zlatna jesen» koja se u Belišću održava od 19. do 27. rujna.

VRŠENDA – U organizaciji Hrvatske samouprave sela Vršende, 3. listopada organizira se susret hrvatskih crkvenih zborova i otvaranje stalne izložbe u povodu tisućite obljetnice prvoga pisanog spomena naselja Vršende. U 9.30 sati je sveta misa na hrvatskom jeziku, koju slijedi program zborova uz predavanja iz povijesti sela Vršende. Nastupaju pjevački zborovi iz Dušnoka, Kozara, Harkanja i Kuginja. Predavanje će održati dr. sc. Stjepan Blažetin: Nadgrobni spomenici iz Vršende i dr. sc. Jakša Ferkov: Šokci u Vršendi. U 11.30 sati je otvaranje stalne izložbe u Šokačkoj čitaonici.

NOVI TERMINI HRVATSKE KRONIKE

Hrvatska kronika, emisija pri javnom servisu MTVA, tjedna emisija u trajanju od 26 minuta, s informacijama i reportažama iz života Hrvata, od prošloga tjedna emitira se u novim terminima. U srijedu, s početkom u 7.18 na Televiziji Duna, a ponavljanje je iste emisije u 8.15 na Duna Word.